

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(3)
Abstract.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
รายการตาราง.....	(9)
รายการภาพประกอบ.....	(10)
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 การตรวจเอกสาร.....	2
1.1.1 การพัฒนางานตามแนวคิดเชิงชิ้นส่วน (Component-Based Development).....	2
1.1.2 เครื่องมือในระบบการเรียนรู้แบบอิเล็กทรอนิกส์ในปัจจุบัน.....	3
1.1.3 การใช้เทคโนโลยีเชิงชิ้นส่วนในระบบการเรียนรู้แบบอิเล็กทรอนิกส์.....	3
1.1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	3
1.2 วัตถุประสงค์.....	4
1.3 ขอบเขตของการดำเนินงาน.....	4
1.4 ขั้นตอนและระยะเวลาการดำเนินงาน.....	5
1.4.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน.....	5
1.4.2 ระยะเวลาดำเนินการ.....	6
1.4.3 แผนการดำเนินการวิจัย.....	7
1.5 สถานที่และเครื่องมือที่ใช้.....	8
1.5.1 สถานที่.....	7
1.5.2 เครื่องมือที่ใช้.....	8
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
บทที่ 2 ระบบการเรียนรู้แบบอิเล็กทรอนิกส์.....	10
2.1 ความหมายของระบบการเรียนรู้แบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning Systems)	10
2.2 องค์ประกอบของระบบการเรียนรู้แบบอิเล็กทรอนิกส์.....	11

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.3 ประโยชน์ของระบบการเรียนรู้แบบอิเล็กทรอนิกส์.....	12
2.4 ระบบการเรียนรู้แบบอิเล็กทรอนิกส์กับการศึกษาในปัจจุบัน.....	14
2.5 ปัจจัยในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมสนับสนุนการสร้างบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์.....	15
2.6 ระบบการเรียนรู้แบบอิเล็กทรอนิกส์กับการพัฒนาเชิงชิ้นส่วน.....	17
บทที่ 3 การพัฒนาเชิงชิ้นส่วนและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง.....	20
3.1 การพัฒนาเชิงชิ้นส่วน (Component-Based Development).....	20
3.1.1 แนวคิดของการพัฒนาเชิงชิ้นส่วน.....	20
3.1.2 วัฏจักรชีวิตของการพัฒนาเชิงชิ้นส่วน.....	23
3.1.3 การนำกลับมาใช้ใหม่.....	26
3.2 เทคโนโลยีที่ใช้ในการพัฒนาเชิงชิ้นส่วน.....	34
3.2.1 เทคโนโลยี XML (eXtensible Markup Language).....	34
3.2.2 เทคโนโลยีจาวา.....	39
บทที่ 4 การออกแบบและพัฒนาต้นแบบเครื่องมือ W2CAT.....	45
4.1 รูปแบบของเนื้อหาบทเรียน.....	45
4.1.1 โครงสร้างของชิ้นส่วนเนื้อหาบทเรียน.....	45
4.1.2 โครงสร้างโดยภาพรวมของระดับชิ้นส่วนเนื้อหาบทเรียน.....	47
4.1.3 รูปแบบการจัดเก็บชิ้นส่วนเนื้อหาบทเรียน.....	48
4.2 ฐานข้อมูลและหมวดหมู่ของชิ้นส่วนบทเรียน.....	48
4.2.1 ชุดข้อมูลของผู้ใช้ (User Collection).....	48
4.2.2 ชุดข้อมูลดัชนี (Index Collection).....	56
4.3 ต้นแบบเครื่องมือสำหรับสร้างชิ้นส่วนบทเรียน.....	65
4.3.1 แนวคิดของการพัฒนาเครื่องมือ W2CAT บนสถาปัตยกรรมแบบ MVC..	65
4.3.2 การวิเคราะห์และการออกแบบต้นแบบเครื่องมือ W2CAT.....	66
4.3.3 การพัฒนาโปรแกรมของต้นแบบเครื่องมือ W2CAT.....	72
4.3.4 ส่วนการติดต่อกับผู้ใช้ (User Interface).....	81

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	102
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	102
5.2 อุปสรรคและปัญหาในการวิจัย.....	103
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	104
บรรณานุกรม.....	105
ภาคผนวก ก. Struts Framework.....	108
ก.1 Jakarta Struts Project	108
ก.2 Struts Framework.....	108
ก.2.1 MVC Design Pattern.....	108
ก.2.2 การพัฒนา Struts บน MVC pattern.....	109
ก.3 การใช้ XSLT ร่วมกับ Struts Framework.....	115
ภาคผนวก ข. Java Web Application.....	116
ข.1 โครงสร้างของไดเร็กทอรี.....	116
ข.2 Web Application Deployment Descriptor.....	118
ข.3 Packaging a Web Application.....	119
ข.4 Tomcat JSP/ Sevlet Container.....	120
ภาคผนวก ค. Xindice Database.....	124
ค.1 Xindice.....	124
ค.2 Xindice Browser.....	125
ประวัติผู้เขียน.....	131

รายการตาราง

ตาราง		หน้า
1.1	ตารางแสดงระยะเวลาดำเนินการวิจัย.....	7
3.1	ตารางแสดงตัวอย่างของชิ้นส่วนตามมุมมองของการให้คำนิยาม.....	21
3.2	ตารางแสดงการเปรียบเทียบเทคโนโลยีเว็บแบบต่าง ๆ	43
4.1	ตารางแสดงการอ้างอิงชิ้นส่วนเนื้อหาบทเรียนในต้นแบบเครื่องมือ W2CAT.....	48
4.2	ตารางแสดงชนิดข้อมูลภายในชิ้นส่วนระดับรายวิชา (course).....	51
4.3	ตารางแสดงชนิดข้อมูลภายในชิ้นส่วนระดับบทเรียน (lesson).....	52
4.4	ตารางแสดงชนิดข้อมูลภายในชิ้นส่วนระดับหัวข้อย่อย (topic).....	54
4.5	ตารางแสดงชนิดข้อมูลภายใน ชิ้นส่วนระดับหัวข้อย่อยระดับที่ 1 (subtopic).....	55
4.6	ตารางแสดงชนิดข้อมูลภายในดรwxนี้รายวิชา (courseindex).....	57
4.7	ตารางแสดงชนิดข้อมูลภายในดรwxนี้บทเรียน (lessonindex).....	59
4.8	ตารางแสดงชนิดข้อมูลภายในดรwxนี้หัวข้อย่อย (topicindex).....	60
4.9	ตารางแสดงชนิดข้อมูลภายในดรwxนี้หัวข้อย่อยระดับที่1(subtopicindex).....	62
4.10	ตารางแสดงชนิดข้อมูลภายในข้อมูลผู้ใช้ (users).....	63
4.11	ตารางแสดงชนิดข้อมูลภายในหมวดหมู่รายวิชา (catalog).....	64
4.12	ตารางแสดงโปรแกรมส่วนการเข้าใช้งานระบบ.....	73
4.13	ตารางแสดงโปรแกรมส่วนการสร้างรายวิชาใหม่.....	73
4.14	ตารางแสดงโปรแกรมส่วนการเพิ่มชิ้นส่วนบทเรียน.....	74
4.15	ตารางแสดงโปรแกรมส่วนการแก้ไขชิ้นส่วนบทเรียน.....	74
4.16	ตารางแสดงโปรแกรมส่วนการแสดงชิ้นส่วนบทเรียน.....	75
4.17	ตารางแสดงโปรแกรมส่วนการลบชิ้นส่วนบทเรียน.....	75
4.18	ตารางแสดงโปรแกรมส่วนการค้นหาชิ้นส่วนบทเรียน.....	76
4.19	ตารางแสดงโปรแกรมส่วนการนำชิ้นส่วนกลับมาใช้ใหม่.....	76
4.20	ตารางแสดงโปรแกรมส่วนการสร้างเว็บเพจบทเรียน.....	76
ก.1	ตารางแสดงความหมายของส่วนประกอบใน MVC model.....	109
ข.1	ตารางแสดงโครงสร้างของ Web Application Directory.....	117
ข.2	ตารางแสดงรายการที่ใช้ในการติดตั้ง Tomcat.....	120

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
3.1 แสดงการเปรียบเทียบแต่ชั้นตอนกระบวนการของแนวทางแบบน้ำตก และแนวทางเชิงชั้นส่วนของระบบงาน.....	24
3.2 แสดง Reuse Catalog.....	30
3.3 แสดงการทำงานของ JSP Engine.....	41
4.1 แสดงโครงสร้างชั้นส่วนระดับรายวิชา.....	45
4.2 แสดงโครงสร้างชั้นส่วนระดับบทเรียน.....	46
4.3 แสดงโครงสร้างชั้นส่วนระดับหัวข้อย่อย.....	46
4.4 แสดงโครงสร้างชั้นส่วนระดับหัวข้อย่อยระดับที่ 1.....	47
4.5 แสดงโครงสร้างโดยภาพรวมของชั้นส่วนเนื้อหาบทเรียน.....	47
4.6 แสดงโครงสร้างของชุดข้อมูลของผู้ใช้ในฐานข้อมูล Xindice XML	49
4.7 แสดงโครงสร้างต้นไม้ของรายวิชาในฐานข้อมูล Xindice XML	51
4.8 แสดงโครงสร้างต้นไม้ของบทเรียนในฐานข้อมูล Xindice XML	53
4.9 แสดงโครงสร้างต้นไม้ของหัวข้อย่อยในฐานข้อมูล Xindice XML	54
4.10 แสดงโครงสร้างต้นไม้ของหัวข้อย่อยระดับที่ 1 ในฐานข้อมูล Xindice XML.....	56
4.11 แสดงโครงสร้างของชุดข้อมูลดรwxnในฐานข้อมูล Xindice XML	56
4.12 แสดงโครงสร้างต้นไม้ของดรwxnรายวิชาในฐานข้อมูล Xindice XML	58
4.13 แสดงโครงสร้างต้นไม้ของดรwxnบทเรียนในฐานข้อมูล Xindice XML	59
4.14 แสดงโครงสร้างต้นไม้ของดรwxnหัวข้อย่อยในฐานข้อมูล Xindice XML	61
4.15 แสดงโครงสร้างต้นไม้ของดรwxnหัวข้อย่อยระดับที่ 1 ในฐานข้อมูล Xindice XML ...	62
4.16 แสดงโครงสร้างต้นไม้ของข้อมูลผู้ใช้ในฐานข้อมูล Xindice XML	64
4.17 แสดงโครงสร้างต้นไม้ของหมวดหมู่รายวิชาในฐานข้อมูล Xindice XML	65
4.18 แสดงแบบจำลองแนวคิดต้นแบบเครื่องมือ W2CAT บนสถาปัตยกรรม MVC.....	66
4.19 แสดง Use Case Diagram ของต้นแบบเครื่องมือ W2CAT.....	67
4.20 แสดง Use Case Diagram ของส่วนการทำงานของ Instructor.....	68
4.21 แสดง Use Case Diagram ของการสร้างชั้นส่วนบทเรียนใหม่.....	68

รายการภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
4.22 แสดง Use Case Diagram ของส่วนการแก้ไขชั้นส่วนบทเรียน.....	69
4.23 แสดง Use Case Diagram ของส่วนการลบชั้นส่วนในบทเรียน.....	70
4.24 แสดง Use Case Diagram ของส่วนการสืบค้นชั้นส่วนบทเรียน.....	71
4.25 แสดง Use Case Diagram ของส่วนการนำชั้นส่วนกลับมาใช้ใหม่.....	71
4.26 แสดง Use Case Diagram ของส่วนการแสดงเว็บเพจ.....	72
4.27 แสดงโครงสร้างไดเรคทอรีหลักของต้นแบบเครื่องมือ W2CAT.....	72
4.28 แสดงโครงสร้างลำดับชั้นของส่วนการทำงานในต้นแบบเครื่องมือ W2CAT.....	81
4.29 แสดงหน้าจอต้อนรับเข้าสู่ระบบ W2CAT.....	82
4.30 แสดงหน้าจอการใส่รหัสผ่าน.....	82
4.31 แสดงหน้าจอเมนูหลัก.....	83
4.32 แสดงหน้าจอการทำงานของผู้สร้างบทเรียน.....	84
4.33 แสดงโครงสร้างของส่วนการทำงานของผู้สร้างบทเรียน.....	85
4.34 แสดงรายชื่อรายวิชาทั้งหมดของผู้สร้างบทเรียน.....	86
4.35 แสดงรายชื่อบทเรียนทั้งหมดในแต่ละรายวิชาของผู้สร้างบทเรียน.....	86
4.36 แสดงรายชื่อหัวข้อย่อยทั้งหมดในแต่ละบทเรียนของผู้สร้างบทเรียน.....	87
4.37 แสดงหัวข้อย่อยระดับที่ 1 ทั้งหมดในแต่ละหัวข้อย่อยของผู้สร้างบทเรียน.....	87
4.38 แสดงการแก้ไขข้อมูลรายวิชา.....	88
4.39 แสดงการแก้ไขข้อมูลบทเรียน.....	88
4.40 แสดงการแก้ไขข้อมูลหัวข้อย่อย.....	89
4.41 แสดงการแก้ไขข้อมูลหัวข้อย่อยระดับที่ 1	89
4.42 แสดงการเพิ่มชั้นส่วนบทเรียนในรายวิชา.....	90
4.43 แสดงการเพิ่มหัวข้อย่อยในบทเรียน.....	90
4.44 แสดงการเพิ่มหัวข้อย่อยระดับที่ 1 ในหัวข้อย่อย.....	91
4.45 แสดงการลบหัวข้อย่อยระดับที่ 1 ออกจากหัวข้อย่อย.....	91
4.46 แสดงรายการหัวข้อย่อยระดับที่ 1 ที่มีอยู่แล้วในหัวข้อย่อย.....	92

รายการภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
4.47 แสดงรายการหัวข้อย่อยระดับที่ 1 ที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้.....	92
4.48 แสดงหัวข้อย่อยระดับที่ 1 ถูกนำกลับมาใช้ใหม่ในหัวข้อย่อย.....	93
4.49 แสดงการสร้างรหัสรายวิชา.....	94
4.50 แสดงการสร้างคำอธิบายรายวิชา.....	94
4.51 แสดงการสร้างบทเรียนบทแรกของรายวิชาและหัวข้อย่อย.....	95
4.52 แสดงการเลือกหัวข้อย่อย เพื่อเพิ่มรายละเอียดของเนื้อหา.....	95
4.53 แสดงการสร้างเนื้อหาของหัวข้อย่อย และหัวข้อย่อยระดับที่ 1.....	96
4.54 แสดงผลการสร้างบทเรียนใหม่.....	97
4.55 แสดงส่วนรับการร้องขอการแสดงผลเว็บเพจบทเรียน.....	97
4.56 แสดงรายวิชาที่เชื่อมต่อการทำางานส่วนการแสดงผลเว็บเพจ.....	98
4.57 แสดงเว็บเพจของรายวิชาที่ได้จากการสร้างของ W2CAT.....	98
4.58 แสดงเนื้อหาเว็บเพจของรายวิชา.....	99
4.59 แสดงหน้าจอการเลือกประเภทคีย์.....	100
4.60 แสดงการป้อนค่าคีย์เข้าสู่ระบบการค้นหา.....	100
4.61 แสดงผลรายการวิชาที่ได้จากการค้นหา.....	101
ก.1 แสดง Use Case Diagram ในการอธิบายการทำงานของ MVC model.....	110
ก.2 แสดง Struts ที่พัฒนาอยู่บน MVC pattern.....	110
ก.3 แสดง Sequence Diagram การทำงานของ Struts Framework บน MVC model....	112
ก.4 แสดง Class Diagram แสดงการทำงานของ Struts Framework classes และ User classes.....	113
ก.5 แสดงโครงสร้าง Directory ของ Web application ที่ใช้งาน Struts Framework.....	115
ก.6 แสดงการทำงานของ XSLT ร่วมกับ Struts Framework.....	115
ข.1 แสดง W2CAT Web application ที่มี Tomcat เป็น container.....	118
ข.2 แสดงหน้าจอ Windows NT/2000 Environment Variables dialog box.....	121
ข.3 แสดงการตั้งค่า JAVA_HOME environment.....	121

รายการภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
ข.4 แสดงหน้าจอหลักของ Tomcat Home page.....	122
ข.5 แสดง JSP Example page.....	123
ค.1 แสดงตัวอย่างการเรียกใช้งาน Xindice.....	125
ค.2 แสดงหน้าจอการทำงานของ Document Selection.....	126
ค.3 แสดงหน้าจอแบบ HTML View ของเอกสาร.....	126
ค.4 แสดงหน้าจอแบบ Tree View ของเอกสาร.....	127
ค.5 แสดงหน้าจอสอบถามฐานข้อมูลด้วย Xpath.....	127
ค.6 แสดงส่วนการทำงานต่าง ๆ กับเอกสารของ Xindice Browser.....	128
ค.7 แสดงการใช้ Command line ของ Xindice Browser.....	128
ค.8 แสดงหน้าจอรวมของ Xindice Browser.....	129
ค.9 แสดงตัวอย่างการเรียกใช้งาน Xindice Browser.....	130